

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 48, 2017

Nummer 48, 2017

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:5391](#) 07-12-2017

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:5393](#) 07-12-2017

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:4974](#) 28-11-2017

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:4977](#) 28-11-2017

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:4990](#) 28-11-2017

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2017:10031](#) 29-11-2017

RECHTSPRAAK

Onderhoudsplicht vader jegens jongmeerderjarige. De man stelt dat de jongmeerderjarige in eigen behoefte kan voorzien, zodat hij geen behoefte heeft aan alimentatie. Hof wijst deze stelling af. Ouders zijn ook jegens hun jongmeerderjarige kinderen onderhoudsplichtig, ook als deze niet behoeftig zouden zijn.

De man stelt in het gewijzigd beroepsschrift dat de jongmeerderjarige in het eigen levensonderhoud kan voorzien, zodat hij geen behoefte heeft aan een aanvullende bijdrage in de kosten van zijn levensonderhoud en studie. De man voert daartoe aan dat de jongmeerderjarige studeert op kosten van zijn werkgever en salaris ontvangt.

Het hof overweegt dat op grond van artikel 1:392 lid 2 BW in verbinding met artikel 1:395a BW de behoeftigheid van de jongmeerderjarige geen rol speelt bij het vaststellen van de onderhoudsplicht van de ouders. Ouders zijn immers onderhoudsplichtig jegens hun kinderen die jonger zijn dan 21 jaar, ook als die kinderen niet behoeftig zijn doordat zij in hun eigen levensonderhoud zouden kunnen voorzien (vgl. HR 30 september 2016, ECLI:NL:HR:2016:2234). Het hof is van oordeel dat daarmee de behoeftigheid van de jongmeerderjarige is gegeven. Het hof is verder van oordeel dat de man de door de jongmeerderjarige in het verzoekschrift in eerste aanleg becijferde en met stukken onderbouwde (aanvullende) behoefte van € 285,67 per maand onvoldoende heeft weersproken. Het hof overweegt daartoe dat de man zijn stelling dat de jongmeerderjarige studeert op kosten van zijn werkgever en salaris ontvangt op geen enkele wijze met verificatoire bescheiden heeft onderbouwd, zodat het hof deze stelling zal passeren. Het vorenstaande brengt met zich dat het hof de (aanvullende) behoefte van de jongmeerderjarige zal bepalen op een bedrag van € 285,67 per maand, thans geïndexeerd € 291,67 per maand. De grief van de man, voor zover deze was gericht tegen de behoeftigheid van de jongmeerderjarige, faalt.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 07-12-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:5393

Zaaknummer: 200.201.434_01

RECHTSPRAAK

Herroeping adoptie door stiefvader. Adoptiedochter is ten tijde van de indiening van het beroep tegen de niet-ontvankelijkverklaring van het herroepingsverzoek 38 jaar en heeft inmiddels zelf een kind. Hof acht adoptiedochter ontvankelijk in het verzoek en wijst het verzoek toe. Toepassing van termijn van artikel 1:231 lid 2 BW in strijd met artikel 8 lid 2 EVRM geacht.

Bij beschikking van de Rechtbank Zeeland-West-Brabant (niet gepubliceerd) is de vrouw (appellante) niet-ontvankelijk geacht in haar verzoek tot herroeping van de adoptie door haar stiefvader.

Uit de tussenbeschikking van het hof, waarbij een bijzondere curator is benoemd, blijkt dat de vrouw in 1978 is geboren. In 1980 is het huwelijk tussen haar moeder en haar biologische vader ontbonden. Haar moeder is in 1983 met de latere adoptievader gehuwd. In 1986 is de adoptie door de stiefvader uitgesproken. Het hof heeft bij deze tussenbeschikking een bijzondere curator benoemd op grond van artikel 1:212 BW ten behoeve van de dochter van appellante. Dit om de stem en de belangen van de dochter van appellante in deze zaak naar voren te laten komen. Het is het hof onvoldoende gebleken dat de dochter van appellante de implicaties van de herroeping van de adoptie kan overzien.

Bij deze beschikking heeft de bijzondere curator verslag gedaan van haar onderzoek.

Ontvankelijkheid

Ingevolge artikel 1:231 lid 2 BW kan een herroepingsverzoek alleen worden toegewezen, indien de herroeping in het kennelijk belang van de geadopteerde is, de rechter van de redelijkheid van de herroeping in gemoede is overtuigd, en het verzoek is ingediend niet eerder dan twee jaren en niet later dan vijf jaren na de dag waarop de geadopteerde meerderjarig is geworden.

De vrouw stelt dat de gestelde termijn een ongerechtvaardigde inmenging in haar *family life* in de zin van artikel 8 EVRM betekent. Het hof overweegt hierover als volgt.

Het hof is van oordeel dat de mogelijkheid van herroeping van adoptie rechtstreeks betrekking heeft op de uitoefening van het recht op het respecteren van het privéleven van de vrouw in die zin dat zij niet langer juridische banden heeft met haar stiefvader en inmenging betekent in het familie- en gezinsleven met haar biologische vader.

De beperking in termijn van een herroepingsverzoek is bij de wet voorzien. Vervolgens beoordeelt het hof of deze beperking als inmenging noodzakelijk is in een democratische samenleving ter bescherming van de in artikel 8 lid 2 EVRM genoemde belangen. Naar het oordeel van het hof vereist de bescherming van deze belangen de beperking in tijd niet. Al degenen die rechtstreeks getroffen zouden kunnen zijn in hun rechten en vrijheden zijn betrokken in deze procedure en eenieder heeft zich ter zake kunnen uitlaten, zodat hun visie bij de beoordeling of de termijn van artikel 1:231 lid 2 BW in dezen noodzakelijk is ter bescherming van hun rechten en vrijheden kon worden betrokken. Geen van de belanghebbenden hebben van bezwaren doen blijken. Daarom acht het hof appellante ontvankelijk in haar verzoek.

Beoordeling ten gronde

Het hof overweegt dat appellante onweersproken heeft gesteld dat zij al jarenlang geen contact meer met de adoptievader en diens familie heeft en dat zij – mede door de adoptie – een nare jeugd heeft gehad, waarvan zij tot op de dag van vandaag nog last heeft. Het heeft geleid tot psychische problematiek, waarvoor ze ook in therapie is geweest en die haar nog steeds belast. De vrouw verwacht dat zij door herroeping van de adoptie en de wijziging van achternaam meer rust zal kunnen vinden. Het contact tussen de vrouw en haar biologische vader is hersteld en ook de biologische vader heeft de wens dat de adoptie wordt herroepen. Het hof acht het, in lijn met hetgeen hiervoor is overwogen, niet aannemelijk dat de herroeping van de adoptie van de vrouw een ongerechtvaardigde inbreuk zal maken op de rechten en vrijheden van anderen. Het hof overweegt daartoe dat uit het rapport van de bijzondere curator is gebleken dat de belangen van de minderjarige dochter van appellante zich niet tegen de toewijzing van het verzoek van de vrouw verzetten, ondanks dat de herroeping van de adoptie van de vrouw ook voor haar afstammingsrechtelijke consequenties heeft. De dochter heeft ook geen bezwaren tegen de herroeping. De stiefvader heeft bericht niets meer met appellante te maken te willen hebben. Het hof wijst het verzoek toe.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 07-12-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:5391

Zaaknummer: 200.198.343_01

RECHTSPRAAK

***Adoptie door pleegouders van Marokkaans meisje van 16 jaar.
Moeder, sinds 2006 ontheven van het gezag, verzet zich tegen de
adoptie. Haar dochter heeft nog wel iets van haar te verwachten.
Rechtbank gaat aan de tegenspraak voorbij en spreekt de adoptie uit.***

De minderjarige verblijft sinds 2003 in het pleeggezin. Aanvankelijk op grond van een uithuisplaatsing in het kader van een ondertoezichtstelling. Na 2006 in het kader van de voogdij, uitgeoefend door een rechtspersoon, te weten Leger des Heils.

De moeder verzet zich tegen de adoptie. Haar dochter heeft nog steeds iets te verwachten van de moeder als ouder en de adoptie is niet in het kennelijk belang van de minderjarige. De moeder kon destijds niet voor haar zorgen, omdat ze geen legale status had en geen veilige woonplek. Sinds 2012 heeft ze die wel. Er is in de loop van de tijd steeds omgang geweest met haar dochter. De moeder ontkent dat zij niet goed met de minderjarige kon omgaan tijdens de contacten. De band tussen hen zou beter zijn geweest als er in de loop van de tijd meer contact zou zijn geweest. Pleegouders hebben daarin een negatieve rol gespeeld. De moeder wil er onverminderd steeds voor haar dochter zijn, als zij daar behoefte aan heeft. Bij het kennelijk belang van de minderjarige hoort ook de cultuur van Marokko. Het is niet opportuun haar dochter nu over te hevelen van de Marokkaanse cultuur naar de Nederlandse cultuur, omdat kinderen in de puberteit vaak op zoek gaan naar hun identiteit. Door de adoptie zou haar dochter een deel van haar identiteit kwijtraken, omdat adoptie in Marokko niet wordt erkend.

Verzoekers tot adoptie hebben onder meer gesteld dat de minderjarige de moeder niet wil zien, omdat de moeder geen enkel idee heeft van haar leven en omdat er ook bij het contact geen band is gegroeid. De moeder kwam van 2010 tot 2015 de omgangsregeling onregelmatig na. Nadat de moeder in 2016 was hertrouwd en zwanger raakte, is er maar twee keer contact geweest. De minderjarige woont al veertien jaar bij verzoekers en beschouwt hen als haar 'echte' ouders. De voogd stemt in met de adoptie.

De rechtbank overweegt als volgt. Het Marokkaanse recht kent niet de rechtsfiguur van adoptie. Gelet hierop en met inachtneming van artikel 10:105 lid 3 BW is op de onderhavige zaak het Nederlandse rechtstelsel van toepassing.

De rechtbank is van oordeel dat aan de tegenspraak van de moeder voorbijgegaan dient te worden op de grond dat de minderjarige en de moeder niet of nauwelijks in gezinsverband hebben samengeleefd. Vast staat immers dat de minderjarige vanaf haar geboorte tot januari 2003, dus feitelijk maar vijf maanden, samen met de moeder is geweest en dat de minderjarige vanaf het moment dat zij één jaar was (thans derhalve ruim veertien jaar) in het gezin van verzoekers verblijft. Aangenomen kan worden dat de moeder wel de intentie heeft gehad om een band op te bouwen met haar dochter. In weerwil van het standpunt van de moeder moet echter worden geconstateerd dat een dergelijke band feitelijk niet is ontstaan, hetgeen de minderjarige ook bij haar gesprek met de kinderrechter heeft aangegeven. De rechtbank is voorts van oordeel dat, anders dan de moeder heeft gesteld, op grond van het ontbreken van een band tussen de moeder en haar dochter, vaststaat dat op het tijdstip van het verzoek tot adoptie en voor de toekomst redelijkerwijs is te voorzien dat zij niets meer van de moeder in haar hoedanigheid van ouder te verwachten heeft.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 29-11-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2017:10031

Zaaknummer: C/15/261452 / FA RK 17-4031

RECHTSPRAAK

***Bijstandsverhaal op onderhoudsplichtige verwekker (onenightstand).
Uit artikel 1:394 BW noch enige andere wettelijke bepaling vloeit voort
dat de onderhoudsplicht van de verwekker verband houdt met de aard
of de bestendigheid van de (voorafgaande) relatie tussen de verwekker
en de moeder; bij de bepaling van de behoefte van de minderjarige
dienen niet alleen de financiële middelen van de vrouw, maar ook die
van de man in aanmerking te worden genomen.***

De rechtbank heeft in het kader van de vast te stellen verhaalsbijdrage, die de man als verwekker in zijn hoedanigheid van onderhoudsplichtige jegens de minderjarige aan de gemeente wegens gemaakte en nog te maken kosten van bijstand verschuldigd is, bij de behoefteberekening van de minderjarige geen rekening gehouden met het inkomen van de man. De gemeente is van deze beschikking in beroep gekomen en heeft betoogd dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de behoefte van de minderjarige, die uit een onenightstand is geboren, (uitsluitend) op basis van het inkomen van de vrouw dient te worden bepaald en niet mede op basis van het inkomen van de man. De man is van mening dat de behoefte uitsluitend op basis van het inkomen van de vrouw dient te worden bepaald, omdat de minderjarige geen andere mate van welstand kent of heeft gekend dan de bijstandsuitkering van de vrouw.

Het hof overweegt dat artikel 1:394 BW bepaalt dat de verwekker van een kind dat alleen een moeder heeft als ware hij ouder verplicht is tot het voorzien in de kosten van verzorging en opvoeding van het kind. Uit deze noch enige andere wettelijke bepaling vloeit voort dat die onderhoudsplicht van de verwekker verband houdt met de aard of de bestendigheid van de (voorafgaande) relatie tussen de verwekker en de moeder. Deze wettelijke onderhoudsplicht geldt derhalve ook in het geval er slechts sprake is geweest van een eenmalig seksueel contact. Ook indien de verwekker zich nimmer als vader heeft gedragen en nimmer in die hoedanigheid contact met het kind heeft gehad of wenst, laat dit het bestaan van voormelde onderhoudsplicht onverlet. Aan dit wettelijk systeem ligt ten grondslag dat zowel de verwekker als de moeder aan de verzorging en opvoeding van het kind moet bijdragen. Voor

de bepaling van de behoefte van het kind dient – in het geval als het onderhavige waarin het gaat om een eerste vaststelling van een onderhoudsbijdrage – ervan te worden uitgegaan dat ook de verwekker dient bij te dragen in de kosten van het kind met een bedrag dat hij aan het kind zou besteden als dit kind in zijn gezin zou opgroeien (vgl. ECLI:NL:HR:2004:AN9690). Niet alleen de financiële middelen van de vrouw, maar ook die van de man dienen derhalve in aanmerking te worden genomen bij de bepaling van de behoefte van de minderjarige.

Het hof heeft de behoefte van de minderjarige vervolgens begroot op basis van het Tremarapport, dat een richtlijn bevat voor een situatie vergelijkbaar met de onderhavige, waarbij de vader nimmer met de moeder en het kind in gezinsverband heeft samengeleefd. Voor die situatie wordt aanbevolen de behoefte van een kind aldus te bepalen dat het gemiddelde wordt genomen van de behoefte berekend op basis van het inkomen van de ene ouder en de behoefte op basis van het inkomen van de andere ouder. Het hof heeft geen aanleiding gezien om van die richtlijn af te wijken en heeft deze berekeningsmethodiek ook op het onderhavige geval toegepast.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 28-11-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:4977

Zaaknummer: 200.202.868/01

RECHTSPRAAK

Het frustreren van de omgang met de andere ouder, ook in het kader van een ondertoezichtstelling, vormt geen grond tot beëindiging van het gezag.

De rechtbank heeft op verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming (de Raad) het gezag van de moeder beëindigd. De vrouw is van deze beschikking in beroep gekomen.

Het hof heeft overwogen dat de Raad heeft opgemerkt dat de moeder over voldoende opvoedingsvaardigheden beschikt om de minderjarige te ondersteunen in zijn ontwikkelingstaken. De vrouw is derhalve in beginsel in staat de verzorging en opvoeding van de minderjarige op verantwoorde wijze ter hand te nemen. De reden dat de rechtbank en het hof het (op verzoek van de man) thans noodzakelijk achten dat de hoofdverblijfplaats van de minderjarige wijzigt, houdt niet verband met de opvoedingscapaciteiten van de vrouw maar met de strijd tussen partijen, het verzet van de vrouw tegen structureel en intensief contact tussen de man en de minderjarige en de noodzaak dat de minderjarige met beide ouders een goed en intensief contact kan opbouwen. Derhalve ontbreken aanknopingspunten voor het oordeel dat de vrouw niet in staat is de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding van de minderjarige te dragen binnen een voor hem aanvaardbare termijn.

De door de Raad genoemde omstandigheden dat de vrouw de omgang tussen de man en de minderjarige frustreert en vele procedures voert, leiden naar het oordeel van het hof niet tot de juridische gevolgtrekking die de Raad daaraan verbindt (misbruik van haar gezag in de zin van artikel 1:266 lid 1 onder b BW). Zoals volgt uit de memorie van toelichting is artikel 1:266 lid 1 onder b BW bedoeld om kinderen te beschermen tegen misbruik van het gezag, waarbij gedacht kan worden aan (zware) mishandeling, seksueel misbruik of het onthouden van onderwijs aan het kind. Naar het oordeel van het hof volgt hieruit dat de toepassing van artikel 1:266 lid 1 onder b BW gereserveerd dient te blijven voor de meest ernstige gevallen van misbruik van gezag dan wel ontwikkelingsbedreiging voor een kind. Hoewel in casu naar het oordeel van het hof sprake is van een bedreiging van de ontwikkeling van de minderjarige door de strijd tussen de ouders en het gedrag van de vrouw, is het hof van oordeel dat het gedrag van de vrouw niet dusdanig is dat er sprake is van misbruik van gezag in voornoemde

zin. Er is derhalve niet voldaan aan de voorwaarden voor de beëindiging van het gezag op de voet van artikel 1:266 lid 1 BW. Het hof heeft daarom de beschikking, voor zover daarbij het ouderlijk gezag van de vrouw over de minderjarige is beëindigd, vernietigd. Het hof heeft het verzoek van de vrouw te bepalen dat zij (alleen) het ouderlijk gezag heeft, afgewezen, nu het hof het in het belang van de minderjarige acht dat in ieder geval de man, bij wie de minderjarige zijn hoofdverblijfplaats heeft, ook het gezag over de minderjarige zal hebben.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 28-11-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:4990

Zaaknummer: 200.220.403/01

RECHTSPRAAK

Curatele. Kort geding. Advocaat vordert namens curanda onbeperkte toegang tot curanda. De curator belemmert deze. De voorzieningenrechter heeft de vorderingen afgewezen. Ook het hof wijst deze vorderingen af. Maatstaf is hetgeen de Hoge Raad heeft overwogen in HR 28 januari 1991, NJ 1994/687. Deze maatstaf is niet achterhaald.

Appelante, die onder curatele staat, heeft in kort geding gevorderd dat haar advocaat ongehinderd toegang tot haar dient te krijgen, waarbij zij buiten aanwezigheid van derden contact moeten kunnen hebben en waarbij het de curator wordt verboden opnamen van deze contacten te maken. De voorzieningenrechter heeft de gevraagde voorzieningen afgewezen. Appellante is van deze beslissing in hoger beroep gekomen, omdat zij van mening is dat zij en haar advocaat vrijelijk contact met elkaar moeten kunnen hebben. Appellante stelt zich op het standpunt dat, gelet op de werking van met name artikel 6 en 8 EVRM, slechts in zeer extreme omstandigheden aan een curandus het contact met diens advocaat kan worden verboden. Dergelijke omstandigheden doen zich niet voor, aldus appellante.

De curator heeft in zijn verweer op het arrest van de Hoge Raad van 28 januari 1991, NJ 1994/687 gewezen en aangegeven dat de voorzieningenrechter terecht op basis van de in dat arrest genoemde criteria een – juiste – afweging heeft gemaakt

Het hof heeft vooropgesteld dat niet valt in te zien dat de maatstaf beschreven in genoemd arrest vanwege de rechtsontwikkeling inmiddels is achterhaald. Het hof haakt dan ook aan bij de onder 5.1 van dat arrest beschreven maatstaf, die aldus is geformuleerd:

‘De bevoegdheid om zelfstandig in rechte op te treden brengt tevens mee dat in beginsel ook recht bestaat op de daartoe noodzakelijke rechtshulp, in het bijzonder op onverwijlde, ongestoorde en voldoende contacten met de betrokken advocaat, waaraan des te meer behoefte zal bestaan naar gelang met beperkingen van het inzicht van de curandus in zijn belangen meer rekening moet worden gehouden. Dergelijke contacten, en meer in het algemeen vrij verkeer tussen de advocaat en de curandus, zal de curator dan ook in beginsel

niet mogen verbieden of belemmeren. In aanmerking genomen dat de wettelijke taak van de curator mede de zorg en de verantwoordelijkheid voor de persoon van de curandus omvat, brengt een redelijke uitleg van het grondrecht op rechtshulp echter mee dat de curator tot zodanig verbod wèl bevoegd is ingeval, gelet op de geestelijke en lichamelijke gezondheidstoestand van zijn curandus, eventueel in samenhang met de wijze van optreden van de advocaat, van vrij verkeer tussen raadsman en curandus een zo ongunstige uitwerking op die gezondheidstoestand is te vrezen, dat dit verkeer met het oog op die uitwerking onverantwoord moet worden geacht.'

Nu de voorzieningenrechter zijn oordeel heeft gebaseerd op onderdelen van de verklaring van de huisarts waaruit naar voren komt dat appellante aan een vrij ver gevorderde vorm van dementie lijdt, dat haar verzorging ernstig wordt belemmerd door haar opstandige (ook wel: agressieve) gedrag, dat haar opstandige gedrag wordt aangewakkerd als zij wordt geconfronteerd met conflicten tussen haar dochters en onenigheid over haar verblijfplaats, en dat de vrees gerechtvaardigd is dat de contacten tussen appellante en haar advocaat, die juist over deze onderwerpen zullen handelen, een zo ongunstige uitwerking zullen hebben op de gezondheidstoestand van appellante, dat dit contact niet verantwoord is, is aldus van omstandigheden gebleken die een verbod rechtvaardigen, aldus het hof.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 28-11-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:4974

Zaaknummer: 200.191.960/01